Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Manipulus curatorum

Guido <de Monte Rocherii>

[Straßburg], 9. Feb. 1489

Capitulum quartum [tercie partis]. De dotibus beatorum

urn:nbn:de:bsz:31-248607

Visual Library

eſt qđ nulli nocet ſed ꝓdeſt alicui ad euitandũ ꝑiculuꝫ ꝑſone. vt ſi aliquis q̃rat ad mortẽ ⁊ alius mentiat dicendo ſe neſcire vbi ſit. Octauũ eſt qđ nulli nocet ſed ꝓdeſt alicui ad h vt ab immũdicia corꝑali tueat. vt ſi volenti corrũꝑe virginẽ menti atur aliquis dicẽs eã eſſe ꝯiugatã. Alia diſtinctio ponit ab eodẽ Aug. ſ. ꝙ mendaciũ aliđ eſt ꝑniciosuꝫ. ⁊ iſtud ꝯp̄hendit q̄nqꝫ genera ꝑme diſtinctõis. et eſt ſꝑ peccatũ mortale. xxij. q ij. primũ. Aliud eſt officioſum. ⁊ iſtud ꝯp̄hẽdit vltima tria genera ꝑme diſtinctõis. ⁊ iſtud eſt pctm̃ veniale. Aliud eſt iocoſum. ⁊ iſtud credo etiã eſſe pctm̃ veniale. qđ intelligo qñ ille cui dicit tale mendaciũ nouit ip̄m cauſa iocãdi eſſe dictũ. ⁊ ꝙ nõ dicat ex libidĩe mentiẽdi. De mẽdacio adulatiõis nota ꝙ aliq̃s p̄t alteri adulari duob modis. Uno mõ attribuẽdo ei bonũ qđ nõ habꝫ: ⁊ de iſto dicũt oẽs ꝙ ſit mortle. Alio mõ extollẽdo bonũ qđ habꝫ. ⁊ de iſto dicũt oẽs ꝙ ſit veniale

Nonũ et decimũ p̄ceptum

Nonũ et decimũ p̄ceptũ ꝓhibent actũ interiorẽ. ſcilicꝫ actũ volũtatis. ſ. ꝙ null9 ꝯcupiſcat alienã vxorẽ. ⁊ nomine vxoris intelligit q̃cunqꝫ mlier. qꝛ vt dic chriſt9 Qui viderit mulierẽ ad ꝯcupiſcendũ eã iã mechat9 eſt eaꝫ in corde ſuo. Silr nemo ꝯcupiſcat illicite rẽ alienã ad poſſidendũ eam. Hec ergo ſunt decẽ p̄cepta legꝭ: q̃ꝝ q̃dã ſunt affirmatiua. q̃dã negatiua. Affirmatiua obligãt ſꝑ ſꝫ nõ ad ſꝑ ſed ꝓ loco et tꝑe. Negatiua aũt obligãt ſꝑ ⁊ ad ſꝑ. De iſtis p̄ceptis habent ꝟſus. Unũ cole deũ: nec vane iures ꝑ ip̄m. Sabbata ſctifices: venerareqꝫ ꝑentes. Nõ ſis occiſor: fur mechus teſtis iniqu9. Uiciniqꝫ thorũ. reſqꝫ caueto ſuas.

De dotib beatoꝝ — Cap. IIII.

Quia teſte Auguſtino nullũ bonũ irremuneratum ſimilit nullũ malũ impunitũ. ideo vltimo vidẽdũ eſt de dotibus. i. de p̄mijs que habebũt illi q̃ obſeruabũt iſta p̄cepta ſupra dicta. Nota ergo ꝙ obſeruatorib iſtoꝝ p̄ceptorũ dabunt ſeptẽ dotes. i. ſeptẽ glorie in ꝑadiſo. tres ex parte anime: et quattuor ex parte corporis. Prima dos ex parte anime ẽ clara viſio. qꝛ ſcꝫ videbim9 deũ

clare ſine aliquo velamine. et in iſta viſione cōſiſtit tota beatitudo noſtra. Unde Aug⁹. Uiſio tota erit merces. Et iſta viſio clara ſuccedit viſioni fidei. ſicut dicit Paul⁹. Uidem⁹ nūc ſcʒ in vita iſta ꝑ ſpeculū in enigmate. ſcʒ fidei. tūc aūt facie ad

2 faciem. Secūda dos ex parte aīe eſt firma tentio. ſ. ꝙ ita firmiter tenebimus eū ꝙ ipm amittere nō poſſum⁹. De iſta tentione dicit̄ in Cāticis. Tenui eū nec dimittā. Et iſta firma tē

3 tio ſuccedit ſpei. Tercia dos ex parte aīe erit ꝑfecta fruitio. ſ. ꝙ anima beata ꝑfecte fruet̄ deo: et adherebit ei ſatiabiliter: et delectabit̄ in eo. pſal. Satiabor cuʒ apparuerit gl'ia tua. Et iſta ꝑfecta fruitio ſuccedit amori ꝛ charitati. Et de iſtis trib⁹ dotibus dicit Aug. Uidebimus amabimus ꝛ laudabimus Nam iſtud officiū habebimus in ꝑadiſo. ſcʒ videre: amare ꝛ laudare deū. Poſt reſurrectōem aūt habebimus q̄ttuor dotes ex parte corꝑis. qꝛ corꝑa noſtra erūt agilia. i. mouebuntur ꝑ quodcūqʒ ſpaciū ſine aliqua fatigatōe et labore. Erūt etiam impaſſibilia. qꝛ nullo modo poterūt pati: maxime corꝑa beatorū. Erūt etiā immortalia. qꝛ nullo mō poterūt mori. Erūt etiā clariſſima. Unde ſaluator. Fulgebūt iuſti ſicut ſol in regno patris mei. Cuius regni conciues nos faciat rex regum ꝛ dn̄s dn̄antium Jeſus chriſtus Amen.

Hec circa officiū curatorū breuiter a me ꝯſtricta ſunt vt ſimplices in aliquib⁹ inſtruātur. et magis ꝓuecti ad altiora inueſtigandū laborare conent̄. Obſecrans vt ſi in hoc libello lector aliqua vtilia inueniat: ipa ſoli deo attribuēs gratias ei referat ꝙ aliquantulā ſcintillā intelligentie mihi impartiri dignatus eſt. Ea autē que minus bene dicta vident̄ hūane fragilitati aſcribēs charitatiue corrigat. et ꝓ me peccatore ꝓces ad deum fideliter fundat. Hec inſuꝑ exarata ſunt in famoſa ciuitate Argentineñ ꝑ Martinū flach. Anno dn̄i. M. cccc. lxxix. die. ix. menſis Februarij

De conditōnibus requiſitis in ſumente euchariſtie ſacramentū

VNdecim ſunt conditōnes quas debet ad minus habere qui celebrat: vel qui recipit euchariſtie ſacramētum. Prima ꝙ ſit homo. ideo nō debet adminiſtrari animalibus. Secunda ꝙ ſit viator. ⁊ ideo nō adminiſtratur angelis ſiue bonis ſiue malis. nec mortuis: ſi forte in viſione eos apparere cōtingeret. Tercia ꝙ ſit fidelis. ideo nō adminiſtratur paganis: ſaracenis aut alijs infidelibus. Quarta ꝙ ſit adultus. et ideo nō adminiſtrat̄ iunioribus niſi doli capacibus: quod relinquitur ſacerdotis iudicio. Quinta ꝙ ſit ſane mentis. et ideo nō debet admīſtrari ſtultis ⁊ veſanis tēpore furoris. Si vero habeat furorē ꝑ lucida interualla tempore quo ſit ſane mētis bene poteſt ſibi miniſtrari hoc ſacramentū. Sexta ꝙ ſit ieiunus. et ſi fiat inſtātia de iſto ꝙ chriſtus poſt cenā cōmunicauit cū diſcipulis ſuis. Poteſt dici ꝙ cenauit ratōe veteris teſtamēti. quod finis erat tēpis qđ erat ante legē gratie. et ſic ſub lege ꝯmunicauit. quia tūc incipiebat tēpus gratie. Alia ratio eſt cauſa neceſſitatis. et ſic infirmis poteſt miniſtrari quocūqꝫ tēpore. Et ideo quia chriſtus erat moritur⁹ ꝓ redemptōe noſtra. ideo tunc ꝯmunicauit cuꝫ diſcipulis. Septima ꝙ ſit deuot⁹. Octaua ꝙ nō habeat cōſcientiā ſiue remorſum alicui⁹ peccati mortalis. Nona ꝙ nō ſit notatus crimine: et ſubaudi notorio: niſi forte ſit emēdat⁹ Decima ꝙ ſit mundus mente ⁊ corꝑe. Undecima ꝙ habeat purā et rectam intentōnem.

Caſus epiſcopales patent in his verſiculis

Qui facit inceſtum deflorans aut homicida
Sacrilegus: patrum ꝑcuſſor vel ſodomita.
Tranſgreſſor voti: ꝑiurus ſortilegusqꝫ
Et mentita fides: faciens incendia: prolis
Oppreſſor: blaſphemus: heretic⁹: omnis adulter.
Pontificem ſuꝑ his ſemꝑ dicendis adibis.